

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН РУҲИ

ТИНЧЛИК ВА БАҒРИКЕНГЛИККА ЧОРЛОВ

Бу янги ташаббуслар умумбашарий муаммоларга қаратилгани билан аҳамиятлидир

Юртимизда илм-маърифатга эътибор, аждодлар меросини ўрганиш, тарғиб этиш ва ислом динининг инсонпарварлик, бағрикенглик, эзгуликка қаратилган ғояларини жамият маънавий ҳаётига йўналтириш муҳим ишлардан бўлмоқда. Айниқса, “Янги Ўзбекистон – Учинчи Ренессанс” эзгу ғоясининг илгари сурилиши ва босқичма-босқич амалга оширилиши бугунги глобаллашув жараёнида муҳим амалий қадамлардандир.

Бугун геосиёсий майдонда турли ниозлар, этник тўқнашулар, иқлим ўзгариши, очлик ва тенгсизлик, айир-маччилик сингари умумбашарий муаммолар кучайиб бораёттир. Бу каби жараёнлар дунё ҳамжамиятини ҳамisha хушёрликка чақиради, ҳамжиҳатлик билан иш юритишга ундайди.

Шу билан бирга, умумбашарий муаммоларни бартараф этишда умуммиллий ғоя, умуминсоний туйғу, ўзаро мураскорлик асосий маслак бўлиши лозимлигини тақозо этади. Айни шу жиҳатларга эътибор қаратган ҳолда, Президент Шавкат Мирзиёев халқаро даражадаги саммит ва йиғилишларда

тинчликсеварликка қаратилган илғор ташаббусларни илгари суриб, дунё ҳамжамиятини бирдамликда ишлашга тақрор ва тақрор чақирмоқда. Янги Ўзбекистон шу орқали ўз тараққиёт йўлида собитқадам эканини кўрсатмоқда.

▶ Давоми 2-бетда

ЎЗБЕКИСТОН 2030 СТРАТЕГИЯСИ ОГОҲ ВА ҲУШЁР НИГОҲ

РАҚАМЛИ ТРАНСФОРМАЦИЯ ВА КИБЕРХАВФСИЗЛИК БОРАСИДА САМАРАДОР ЧОРА-ТАДБИРЛАР ҚАНДАЙ БЎЛИШИ КЕРАК?

Жиноятчиликка қарши курашиш йўналишидаги тадқиқотлар йилдан-йилга жиноятларнинг янги турлари пайдо бўлаётганини кўрсатмоқда. Дунёни рақамлаштиришнинг юқори суръатда ривожланиши таъсирида жиноятлар шакллари ва уни содир этиш усуллари ҳам замонавийлашиб бораётгани янада ташвишлидир. Бунинг натижасида ахборот технологияларидан фойдаланиб, шахсга ва унинг мулкига тажовуз қилишга қаратилган ҳуқуқбузарликлар, яъни кибержиноятчилик кўпаймоқда.

Тахлиллар ва статистик маълумотларга кўра, 2022 йилда кибержиноятлар ортидан келадиган йиллик глобал зарар 8,4 триллион долларга тенг бўлган бўлса, 2026 йилда бу кўрсаткич 120 фоиз ўсиб, 20 триллион долларга етиши прогноз қилинмоқда. Шунингдек, айрим манбаларда таъкидланишича, 2024 йилга келиб, кибержиноятлар глобал трансмиллий жиноятларнинг умумий сонидан кўра, 5 баробар кўпроқ содир этилиши кутилмоқда.

2025 йилда дунёда кибержиноятларга қарши курашувчи тузилмалар давлат ва хусусий серверлари, булутли маълумот марказлари, шахсий компьютер ва қурилмаларида сақланадиган жами 2 минг зеттабайтлик (2 триллион терабайт) маълумотлар хавфсизлигини таъминлаш лозим бўлади. Чунки кибержиноятчиликнинг авж олиши оқибатида исталган корхона-ташкilotнинг маълумотлар базаси киберхужумга

учраши эҳтимолини рад этиб бўлмайди. Бу борада мустаҳкам ҳимоя чораларини кўриш талаб этилади. Шу сабабли ҳозир бутун дунёда кибержиноятчиликка қарши курашишга ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар фаолиятидаги энг долзарб муаммолардан бири сифатида қаралмоқда.

Бу глобал муаммо Ўзбекистон учун ҳам долзарб. Зеро, бутун дунёда бўлгани каби мамлакатимизда ҳам ахборот технологиялари жадал ривожланмоқда. Табиийки, бу жараёнда кибержиноятчиликнинг олдини олиш устувор вазифага айланади. Айни жиҳатлар эътиборга олиниб, 2022 йил 15 апрелда “Киберхавфсизлик тўғрисида”ги қонун қабул қилинди. Қонунда киберхавфсизликни таъминлашнинг асосий принциплари, кибермақонда шахс, жамият, давлат манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги устувор вазифалар белгилаб берилган.

▶ Давоми 3-бетда

АГРАР ТАРМОҚ

“ТЎҚСОНБОСТИ” ҳам даромад, ҳам озиқ-овқат хавфсизлигида муҳим усул

Эътибор берсангиз, баҳор адоқлаб, ёз арафасида бозорларимизда сабзавот маҳсулотлари, турли кўкатлар пайдо бўлади. Рўзгоримизга файз-барак олиб кирадиган бу каби сархил неъматлар, аслида, “тўқсонбости” усули маҳсулидир. Бунинг истеъмолчи сифатида оддий одамлар яхши билмасликлари мумкин, лекин деҳқонлар яхши билади. Нафақат билади, балки уни етиштириш бўйича етарлича тажрибага ҳам эга.

Ҳозир “тўқсонбости” усулида экин экишнинг айна пайти. Шу боис, деҳқонларимиз эътиборини шу жараёнга қаратмоқда. Бинобарин, бу усулдан самарали фойдаланишнинг аҳамияти катта. Одатда, “тўқсонбости” экин экиш ишлари кузнинг биринчи ойидан бошланиб, ноябрь ойининг охири — декабрнинг бошларида тугалланади. Деҳқончиликда мазкур усул бизда азалдан қўлланилади. Ерга қадалган

уруқ ҳақиқий қиш кунлари, яъни уч ой давомида тупроқ остида тургани учун ушбу усул “тўқсонбости”, деб аталади. Мамлакатимиз аҳолисининг эртаги сабзавот маҳсулотларига бўлган талабини тўлиқ қондириш мақсадида совуққа чидамли экинлардан сабзи, пиёз, ош лавлаги, кўкатлар (кашнич, петрушка, сельдрей, салат) каби экинлар “тўқсонбости” усулида етиштирилади.

▶ Давоми 4-бетда

ИСЛОҲОТ ОДИМЛАРИ

ЯНГИЛАНАЁТГАН ДЕҲҚОНОБОД ОДАМЛАР ТУРМУШ ТАРЗИНИ ҲАМ ЎЗГАРТИРМОҚДА

Деҳқонобод тоғли туманлардан бири. Аҳолисининг асосий қисми тоғ ва тоғолди жойларда истиқомат қилади. Шу пайтга қадар асосан, чорвачилик ва деҳқончилик билан шуғулланиб келган. Айтарли бирор корхона ёки ишлаб чиқариш мажмуаси бўлмагани боис, аҳоли бандлигини таъминлаш доимо ҳудудда катта муаммо эди. Лекин ислохотлар самарасида бугун туманда вазият тубдан ўзгармоқда. Бунинг эришилаётган натижалар мисолида ҳам кўриш мумкин.

Довон ошиб туман марказига кириб бораркансиз, равон йўллар, янгидан янги ишлаб чиқариш объектилари, маиший хизмат кўрсатиш мажмуалари, савдо дўконларини кўриб, кўзингиз қувнайд.

Ҳар бир соҳада бўлаётган янгиланишлар борабаркансиз, равон йўллар, янгидан янги ишлаб чиқариш объектилари, маиший хизмат кўрсатиш мажмуалари, савдо дўконларини кўриб, кўзингиз қувнайд.

▶ Давоми 2-бетда

НУҚТАИ НАЗАР

ОРОЛ ДАРДИ АРИЯПТИ БМТ Бош Ассамблеясида янграган нутқдан кейинги ўйлар

Президентимизнинг БМТ Бош Ассамблеяси 78-сессиясидаги нутқи кенг қамровли, кун нафаси ва руҳи уфуриб турган, минтақамиз ривожига ҳалал бераётган омиллар тўлақонли таҳлил қилинган концептуал дастур ўлароқ янгради. Ундаги масалалар Марказий Осиё халқларининг бир-икки йиллик эмас, балки ярим аср нари-берисидида изтиробларни ўзида мужассам этган. Биргина Орол денгизи фожиасини ўрганиб таҳлил қиларканмиз, унинг оқибатлари Марказий Осиё халқлари, хусусан, Оролбўйида яшаган аҳоли учун нақадар оғриқли бўлганини кўраимиз. Бунинг учун яқин ўтмишга юзланиб, тарих саҳифаларини бир оз варақламоқ кифоя.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкilotи маълумотига кўра, 2020 йилда 19,3 миллион аҳоли хавфли ўсма касаллигига чалинган ҳисобга олинган. Илм-фанга умумий онкологик хавфли ўсмаларнинг 220 тури борлиги маълум. Шулар ичида энг долзарби қизилўнғач саратони (қилтомоқ)дир. Бу билан дунёда ҳар йили 600 мингдан зиёд бемор ҳисобга

олинади. Бу рақам умумий ўсма касаллиқларининг 3,1 фоизини ташкил қилиб, 8-ўринни эгаллайди. У, айниқса, Эрон, Шарқий Хитой, Жанубий Африка, Россиянинг айрим шимолий ҳудудлари (Ёқутистон, Бурят ўлкаси, Бошқирдистон, Тува, Эвенкия), Туркменистон, Қозғистон, Қирғизистон, Қорақалпоғистонда яшовчи маҳаллий аҳоли орасида кўп учрайди. Бу жараён “Осиё белбоғи” деб ном олган.

Бунга сабаб сифатида олимлар мазкур ҳудудларда яшовчи халқ ва элатларнинг ижтимоий-иқтисодий аҳоли, хусусан, овқатланишида ўзаро умумийлик ва ухшаллиқ борлигини кўрсатмоқда.

▶ Давоми 5-бетда

ЮКСАЛИШ

ИЛМ-ФАН ВА ТАЪЛИМ ИНТЕГРАЦИЯСИ МАҲСУЛИ

Илм-фан ва таълим. Бу икки соҳа ўзаро чамбарчас боғлиқ бўлиб, жамиятни модернизация қилиш, техник ва технология янгилан, йирик стратегик лойиҳаларни амалга оширишда муҳим омил сифатида намоён бўлмоқда. Шу билан бирга, мураккаб технологияларга асосланган “ўсиш нуқталари”ни аниқлашда зарур кўникмаларни шакллантиришда ҳам аҳамиятлидир. Умуман, илм-фан ва таълим интеграцияси математика, технология, муҳандислик ва санъат каби турли йўналишлар ўртасида ҳамкорлик имкониятини тақдим этади. Бундай тизимли ёндашув орқали фанлараро муносабатлар ҳам янги босқичга кўтарилади.

▶ Давоми 5-бетда

